

گفت و گو با علیرضا سوزنجی، بازیگر پیشکسوت مشهدی تئاتر و تلویزیون کشور

از ماندن در تئاتر مشهد پشیمان نیستم

الهام ظریفیان

گفت‌وگوی ویژه

علیرضا سوزنجی کاشانی نزدیک به نیم قرن است که بر روی صحنه های تئاتر مشهد حضور داشته. خاک صحنه خورده و مو سپیده کرده است. اما بازی او در نقش محمود در فصل اول سریال ،عاشقانه، و یخش آن در سال ۹۵در شبکه خانگی، باعث دیده شدن این بازیگر پیشکسوت مشهدی در سطح وسیع شد. او متولد ۱۳۳۴در مشهد است و از سال ۵۴به صورت جدی کار تئاتر را شروع کرد و در ادامه به استخدام وزارت فرهنگ و هنر -در پست سازمانی بازیگری تئاتر- درآمد. حالا پانزده سالی است که از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بازنشسته شده، اما همچنان و با انگیزه بر روی صحنه تئاتر حضور خود را حفظ کرده است. بیشتر روزها می توان او را در اتاقش در مجتمع فرهنگی هنری امام رضا(ع) در بوستان ملت پیدا کرد، اتاقی کوچک با دیوارهایی که تا بیش از نیمی از ارتفاعشان با سنگ نما شده و بقیه را پوستهای تئاترهای قدیمی دهه ۵۰ تا ۷۰مشهد پوشانده است، تئاترهایی که هرکدام از آن ها در دوره خودشان تأثیرگذار و جریان ساز بوده اند. از نقل تلخ و ،خانات، گرفته تا ،خورشید،، چگوری، و «رامرودی ها». پوسترهای زردشده و فرسوده «مرگ یزدگرد»، «چوب به دست های وزیل»، «بی کران»، «شقایق دره» و ،ولد کشته، را هم می توان در این موزه کوچک تئاتر مشهد پیدا کرد. در همین موزه با او قرار مصاحبه گذاشتیم و گپ زدیم. بر خلاف ،محمود، مغرور و تازه به دوران رسیده ،عاشقانه،، علیرضا سوزنجی بسیار مهربان و مؤدب و به قول مشهدی ها ،خاکی، است. مانند یک جوان بیست ساله انرژی دارد. به ویژه موقع عکاسی که توانمندی اش را به عنوان یک بازیگر پخته و پیشکسوت با ،اکت، های مختلفی که فی البداهه و پشت سر هم اجرا می کند به رخ می کشد. گفت‌وگوی ما با این بازیگر را در ادامه بخوانید.

- از کی و چطور علاقه به تئاتر در شما شکل گرفت؟
- از کودکی با بچه های محله مان تئاتر روحوضی کار می کردیم. در محله بازار سرشور عیدها در کوچه یک سکو درست می کردیم و نمایش های روحوضی و حاجی فیروز را اجرا می کردیم. از آنجا بود که حس کردم می توانم به این رشته وارد شوم.
- گروه تئاتر کارگر که شما یکی از اعضای فعال آن هستید هم در همان سال ها در مشهد تئاتر روحوضی کار می کردند. شما هم از همان دوره با این گروه آشنا شدید؟
- از سال ۵۴وقتی وارد اداره فرهنگ و هنر شدم با آقای آزادیا آشنا شدم و به گروه تئاتر کارگر پیوستم. از آن سال تا حالا با هم رفیق هستیم. آن ها یک گروه داشتند و ما هم یک گروه به اسم گروه تئاتر «نیم» که با هم ادغام شدیم.
- با گروه های دیگر هم کار کردید ولی همچنان پایبندی به کارگر دارید. این پایبندی و استمرار همکاری پنجاه ساله چگونه شکل گرفته است؟
- از سال ۵۴من با این گروه دوست شدم و تا الان به قول معروف مثل خانواده بودیم. این رابطه بیشتر روی رفاقت بوده و همین باعث شده است این گروه پابرجا بماند و انسجام آن حفظ شود.
- آن زمانی که شما تئاتر را شروع کردید، فضای تئاتر مشهد چطور بود؟

- چند گروه بیشتر نبودند ولی تماشاگران گروه ها را می شناختند. وقتی گروه پارت به سرپرستی داوود کیانیان اجرا می رفت، تماشاگر خودش را داشت. یا مثلا گروه داریوش ارجمند اگر اجرا داشت، تماشاگر می دانست که چه سبک و سیاقی دارد. این ها همه مشخص بودند و تماشاگر تم نمایش هر کارگردانی را می شناخت. این نمایشی در سالن تئاتر شیرو خورشید(هلال احمر فعلی) پنج یا شش شب اجرا می شد.
- در این پنجاه سال شما با نسل های مختلفی از تئاتر همراه بوده اید و تجربه کار با چند نسل بازیگری در مشهد را دارید. ارزیابی تان از این سال ها و سیری که تئاتر مشهد طی کرده است، چیست؟

- زمان قدیم وقتی می خواستیم یک اسم انتخاب کنیم باید بیست کتاب را ورق می زدیم که بفهمیم معنای آن لغت چیست. الان دیگر راحت در اینترنت مشخص است. نسلی که الان دارد کار می کند همه امکانات در اختیارش هست ، نسلی که روشن و آگاه است و هر چه می خواهد، بلافاصله سرچ می کند و به دست می آورد. ما آن زمان هیچ امکاناتی نداشتیم. الان حتی لازم نیست از خانه بیرون بروید و می توانید به راحتی داخل خانه هر سریالی را در اینترنت تماشا کنید. نسل جوان الان خیلی روشن تر از نسل ما در آن زمان است. ما چیزی در اختیار نداشتیم. اما الان می توانید فیلم های روزی را که در آمریکا ساخته و تازه فیلم برداری شان تمام شده است تماشا می کنید.

- فکر می کنید این ویژگی ها کیفیت تئاتر را هم ارتقا داده است؟
- بله، صد درصد. مثلا دکورهای تئاتر الان را ببینید. طراح دکور می تواند از طریق جست وجو در اینترنت انواع و اقسام دکورهای روز را ببیند و الگو بگیرد. الان دکورهای ما براساس دکورهای روز خارجی طراحی می شود، لباس ها هم. الان خیلی راحت دسترسی به اطلاعات وجود دارد، بنابراین نسلی که دارد کار می کند، نسل پیشرفته تری است. ما هم با همین نسل داریم کار می کنیم.
- این اتفاق در محتوای تئاتر هم افتاده است؟

- تاحدودی روایت های داستانی که در نمایش ها هستند، با همین نگاه هستند. ولی من خودم قصه ای را دوست دارم که قصه های زندگی و حال افراد باشد. وقتی تماشاگر می آید شما می بینید که از اول با شما همراه باشد، اگر شما بخندید، او هم بخندد. اگر گریه کنید، او هم

عکس:مهرداد سناگلان-شوراز

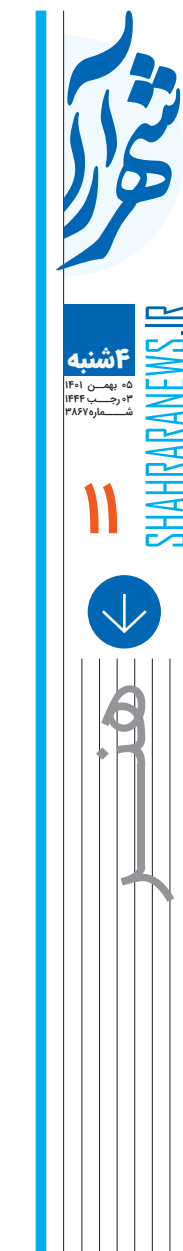
علیرضا سوزنجی از روزهای شور و شوق نوجوانی اش می گوید:

وقتی روی صحنه تئاتر ایستادم

از دوم دبیرستان فعالیتم را در تئاتر شروع کردم. در اولین نمایشی که بازی کردم، نقشم این بود که وقتی در یک قهوه خانه دعوا می شد، من میانجیگری می کردم و می گفتم صلوات بفرستید. با آن صلوات فرستادن در ناحیه، استان و کشور اول شدم. سال ۵۴اداره فرهنگ و هنر جشنواره ای به نام جشنواره جوانان گذاشت و قرار شد به گروه نمایش اول. یک اتاق در اداره بدهند. ما نمایش «سفر»، نوشته محمود دولت آبادی، را اجرا کردیم و اول شدیم. یک اتاق به ما دادند و ما نمایش «آنجا که ماهی ها سنگ می شوند»، نوشته خسرو حکیم رابط، را کار کردیم. در سال ۵۶با بازی در نمایش «رامرودی ها»، نوشته رضا صابری، بابزرگان تئاتر مشهدمانندانشیروان ارجمند، تیمور قهرمان، عباس کاظمی آشناشدیم. این نمایش را در تهران جلوی وزیر وقت فرهنگ و هنر اجرا کردیم که منجر به استخدام همه ما با پست سازمانی بازیگر

نقش اول را بازی می کنند. مگر مغز آدم چقدر کشش دارد که بخواهد همه این کارها را با هم انجام دهد؟ بازیگر باید بازی اش را جوری بازی کند که تماشاگر از سالن راضی بیرون برود. قرار نیست که نقش خوب را خودت برداری و بعد ندانی روی صحنه چه کار می کنی. وقتی در کنار دیگران بازی می کنم، اگر چیزی به ذهنم برسد، به آن هامی گویم. به هر حال تجربه دارم. وقتی کارگردان به من می گوید می خواهم فلان حالت را داشته باشی، همه چیز را به کارگردان واگذار نمی کنم و خودم هم آن حس را پیدا می کنم. نمی گذارم او بگوید به من بگوید اگر این طوری کار کنی، بهتر است. به من برمی خورد که بخواهد هر لحظه یک حس را به من یاد بدهد. باید خودم دنبالش بروم.

- در کار با کارگردان های جوان احتمالا این آزادی عمل را بیشتر دارید؛ درست است؟
- وقتی کارگردان های جوانی از من می خواهند در نمایششان بازی کنم، می گویم شرط دارم. می گویم وقتی می آیی سر صحنه، کارگردان تویی. بگویی معلق یا پشتک زن، می زنم. تو باید شب بنشیننی روی نقش من فکر کنی و بیایی بگویی من این میزان سرامی خواهم یا این حس. من آن حس را پیدا می کنم ولی وقتی از روی صحنه بیرون رفتم، تو یک جایی برای من بیاور، چون من بزرگ تر تو هستم و دو پیراهن بیشتر از تو پاره کرده ام. ولی روی صحنه کارگردان تویی. آنچه می خواهی بگو تا انجام دهم. من صد درصد آن را نشان می دهم و می گوید: بله همین است.
- از تجربه کار در سریال عاشقانه بگوید. شما برای اولین بار بعد از سال ها کار تئاتر و تصویر دیده شدید. چه شد که به این پروژه پیوستید؟
- در «عاشقانه» تهیه کننده که از دوستان من بود، من را با بازیگر رفته بودم، کارگردان خیلی سریع من را انتخاب کرد. منوچهر هادی به من گفت: نقش کوتاه است و پنج یا شش روز بیشتر بازی نداری. گفتم: باشد. ولی در ادامه جوری شد که از هفته قسمت سریال، در چهارده قسمت بازی داشتم. نقش ماندگاری بود و هی به آن اضافه شد. وقتی دید دارم خوب کار می کنم، قصه را پروییمان کرد. در کاری با آن تعداد و سطح از بازیگران، در تیتراژ اسم من پنجم -حتی قبل از اسم خیلی از حرفه ای ها- می آید.
- در این کار با بازیگران معروف و سوپرستار، اما جوانی هم بازی بودید که تجربه شما را در تئاتر و صحنه نداشتند. برخوردشان با شما چگونه بود؟
- بعضی ها را می گویم یک رشته را انتخاب و روی همان تمرکز کنید. بعضی ها را می بینم خودشان متن را نوشته اند، خودشان کارگردانی می کنند، خودشان هم

۴شنبه
۱۴۰۵ - ۱۴۰۴
۲۳ تیرماه ۱۴۴۴
شماره ۲۸۲۷

۱۱

اخبار هنری مشهد

پایان تصویربرداری «بانک آب» در مشهد

تصویربرداری فیلم کوتاه صدثائیه ای «بانک آب، به کارگردانی داوود نجف زاده و تهیه‌کنندگی حوزه هنری خراسان رضوی به پایان رسید و این فیلم به زودی در سیزدهمین جشنواره فیلم های صد ثائیه ای شرکت خواهد کرد. جواد غفوری منش، محمد سادات، محمدرضا صحراگرد، مهتا حیدری، دانیال حشمتی، مصطفی خاکشور و آسیه صاحب الزمانی در این فیلم کوتاه به ایفای نقش پرداخته‌اند. گفتنی است سیزدهمین دوره جشنواره فیلم صد، ۱۹الی ۱۲ اسفند ماه در تهران برگزار خواهد شد.

دوتارنواز خراسانی درگذشت

استاد غلامحسن حداد، دوتارنواز، خواننده اشعار موسیقی نواحی و مقامی و عروسک گردان نمایش های سنتی و آیینی خراسان، شامگاه دوشنبه، ۳بهمن ماه، موسیقی نواحی را تنها گذاشت و به دیدار پروردگار نغمه و نواشتافت.

غلامحسن حداد، نوازنده کم نظیر و دیرآشنای خراسان که با عروسک های دست ساز خود، در عرصه هنرهای نمایشی نیز فعالیت داشت، دارنده نشان درجه ۳ هنر و افتخارات بسیاری در جشنواره های گوناگون ملی و بین المللی بود و به سه زبان فارسی، کردی و ترکی ترانه های محلی سروده خود را می خواند که نام اهل بیت (ع) و به ویژه امام رضا(ع) در سراسر آن موج می زد.

راهبایی یک اثر دیگر به جشنواره تئاتر فجر

تئاتر «یک آسمان، دو خورشید» به نویسندگی آزاده آزادیا و کارگردانی علی آزادیا از مشهد به چهل و یکمین جشنواره بین المللی تئاتر فجر راه یافت. این نمایش به منتخب دوازدهمین جشنواره سراسری صاحب‌دلان است.

جمعه، ۷بهمن ماه، ساعات ۱۸ و ۲۰:۳۰ در دو نوبت در سالن حافظ روی صحنه می رود. خراسان رضوی با چهار نمایش در چهل و یکمین جشنواره بین المللی تئاتر فجر امسال حضور دارد. امسال «یک آسمان، دو خورشید، به همراه نمایش های «الله سنگ، به کارگردانی عبدالحکیم مشورتی از خواف، «آهوان» (نمایش «علی رضا» به کارگردانی محمد جهانپا و «ایرانیان»، به کارگردانی رضا صابری از مشهد در این رویداد شرکت خواهند کرد.

چارسوق هنر

امروز، ۵ بهمن، سینماها تا عصر تعطیل هستند

هم زمان با سوم ماه رجب و شهادت امام هادی (ع) سالن های سینمایی سراسر کشور امروز، ۵بهمن ماه، از صبح تا عصر تعطیل هستند. ا اکنون فیلم های «بخارست»، «علاقات صوصی» و «چپ راست» از جدیدترین فیلم های در حال

اکران هستند. همچنین اکران فیلم «پالتو شتری» از روز گذشته در سینماها آغاز شده است. در این فیلم به نویسندگی و کارگردانی مهدی علی میرزایی و تهیه‌کنندگی مجیدشبح انصاری رفاقت و رقابت بازیان ملنر به تصویر کشیده شده است.

«شهباز» از هشتم بهمن به شبکه ۵ می آید

اولین قسمت از مجموعه تلویزیونی «شهباز»، به کارگردانی حمیدرضا لوافی از شنبه، ۸بهمن ماه، ساعت ۲۳ از شبکه ۵ سیما تماشا بی می شود. به گزارش شهرآرا به نقل از روابط عمومی شبکه ۵ سیما، این سریال به نویسندگی میناخدبوی

در ژانر پلیسی معمایی با موضوع فضای مجازی و پلیس سایبری در سی قسمت ۴۲ دقیقه ای تهیه و تولید شده است. این مجموعه تلویزیونی درباره یک گروه سایبری است که به دنبال هکری بین المللی هستند. پلیس سایبری با اشراف به این فضا با مجرمان برخورد می کند و به داستان مردمی هم که از آن ها سوء استفاده شده و طعمه افراد خلافکار شده اند، می پردازد. در مجموعه تلویزیونی «شهباز» هنرمندانی نظیر ارش مجیدی، علیرضا آرا، رضا داوودنژاد، میلاد میرزایی، مهدخت مولایی، نیمانداری، فاطیمابها ر مست غزال نظر، سیروس همتی پاوان افسر، مهسا یاقری، مریم سرمدی، رحمان یاقریان، سیامک اشعریون، ابتسام بغلانی، فیلیپ ساپرکین، یوفی تیان و ... نقش آفرینی می کنند. تصویربرداری سریال «شهباز» از بهمن سال گذشته شروع و اوایل آذرماه به اتمام رسید.